

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și insertiunile se plătesc înainte.

Școala în serviciul economiei.

Adeseori auzim rostindu-se din partea unor și altor persoane zicătoare comună; „opinca este talpa țerii“, fără ca să înțeleagă sau să fi cugetat vreodată mai serios la înșămătatea acestor cuvinte. Dacă aceasta zicătoare este adevărată, și dacă opinca, adică poporul de rând este baza pe care se razimă toate necazurile și sarcinile țerii, și dacă dorim bunăstarea și fericirea patriei, cu tot dreptul și cu tot de-a-dinsul trebuie să ne îngrijim de îmbunătățirea stării atât intelectuală cât și materială a poporului țeran. Reuniunile noastre economice caută toate mijloacele, întreprinde toți pașii a da învățături și povețe potrivite poporului agronom cu privire la diferiții rami de economie, atât prin prelegeri practice ținute prin diferite comune, cât și prin împărțirea sămânțelor de nutrețe artificiale, pomi etc., dar acestea toate nu sunt de ajuns față de progresul ce-l așteptăm dela poporul țeran pe terenul economic și față de celelalte popoară mai înaintate ce-l înconjur și cu care până de present nu poate concura. Pusu-s'au pe lucru chiar și subdespărțimintele „Asociațiunei“, designând pe unii dintre membrii mai destoinici și pricepuți ai sei a ținea prelegeri economice instructive cu privire la diferiții rami ai economiei; cu ocasiunea ținerii ședințelor lor și pentru a putea ajunge mai iute la un rezultat ore care, cred că nici pașul acesta destul de practic și salutar nu e de ajuns, fiind poporul nostru țeran un element ușuratic, lăsător, adică cele auzite fără a fi îndemnat de cineva nu se silește a le pune în praxă, ci mai mult dă pe aceea-ce vede, decât pe aceea-ce aude. Mijloacele

cele mai potrivite și conducătoare la scop sunt preoții și învățătorii, cari totdeauna se învârt în mijlocul poporului și sunt în nemijlocita lui apropiere. Ei îl cunosc din toate punctele de vedere, îi cunosc frumoasele însușiri înăscute; dar îi cunosc și scăderile și miseriile, la cari l'a adus lipsa de creștere și lipsa de conducător cu tragere de inimă, deși poporul plugar este talpa țerii, puterea unei națiuni. Nu e de ajuns, ca învățătorul să propună numai în școală în oarele prescrise de regulament școlar, ci pentru-ca să corăspundă frumosului atribut de luminător al poporului, e de lipsă să se ocupe mai de aproape cu poporul țeran, si-lindu-se prin diferite mijloace a-i îmbunătăți starea intelectuală și prin aceea și cea materială. Sau cine sunt mai de aproape de popor, dacă nu înșiși învățătorii? Învățătorii, prin prelegerile lor practice economice ce vor ținea în Dumineci și sârbători după serviciul divin nu numai că dau poporului instruându-l învățăturile și sfaturile de lipsă în ale economiei, ci îl desvătă dela urita și păgubitoarea patimă de-a cerceta crâșma în Dumineci și sârbători; va se zică prin aceasta și-ar ajunge deodată două scopuri. Foarte mare serviciu ar îndeplini învățătorul atunci, când cele povestite și predate poporului în oarele de prelegeri, le-ar pune și în praxă, fiindcă numai așa se va putea convinge poporul despre adevăr și despre foloasele ce le poate trage în urma lucrării lui efectuate pe baza celor învățate. Pecum am zis, că dacă vede, apoi crede.

Preotul apoi în biserică prin predici potrivite va aproba cele zise de învățător, și va soma poporul că intru cât a satisfăcut îndrumărilor și sfaturilor împărțite din partea învățătorului. Preotul și învățătorul harnic,

cu tragere de inimă față de comună și poporul lor încredințat, sunt un dar, o binecuvântare dela Dumnezeu. Ei în conțelegere și bună armonie, pot conlucra în toate direcțiunile la promovarea binelui obștesc.

Dela Reuniunile noastre.

Dumineca trecută trimișii „Reuniunii Economice din Orăștie“ au ținut o prelegere economică în Geoagiu. Dl Ioan Moța a arătat foloasele astorfel de reuniuni, precum și a celor de înmormântare. Dl inv. dir. C. Baicu a vorbit despre pomărit. A fost de față mult popor, în frunte cu dnii preoți.

Din altoile primte mai nainte dela Geoagiu, mai stau la dispoziție cireși și vișini. Se mai așteaptă dela Cluj încă 200 de peri. On. membri, cari n'au fost încă împărțâși de trifoiu, în săptămâna viitoare și-l vor putea ridica negreșit dela Reuniune.

Plantare de pomi. Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiului“ va planta Duminecă în 30 Martie n. a. c. în grădina fiecarui membru din Mohu câte un altoiu (măr pătul), dăruit de reuniune. Afară de aceasta va mai arăta și alte diferite lucrări în ale pomăritului.

„Reuniunea pompierilor din comit. Sibiului“ și-a ținut adunarea generală Duminecă în 16 Martie n. în comuna Bungard. Reuniunea comit. constă din 90 reuniuni singuratic, dintre cari 14 voluntare și 76 silite. Representate au fost 73. Până de present fiecare reuniune a fost reprezentată prin câte 1 membru. Cu acest privilegiu membrii sași însă au voit să statorească, ca pe viitor reuniunile din Sibiului și Sebeș să fie reprezentate prin câte 3, ear celelalte 12 voluntare prin câte 2 membri. Românii însă au protestat și fiind în majoritate, au învins. După-ce s'a raportat despre activitatea fiecărei reuniuni, a urmat banchetul, învitate fiind toate reuniunile, ca din incidentul iubileului de 25 ani al pompierilor din Cislădie, la Rusalii să se țină acolo o adunare generală.

DIN LUME

Inarmări și tulburări.

«Cronica» din București află, că în gara Severin s'au oprit 18 tunuri cu tir repede, pe cari fabrica Creuzot le trimisese în Bulgaria, declarându-le de mașini. Șeful stației constatând însă că sunt tunuri, le-a oprit până va primi instrucții din București. Artileria bulgară se înarmează așadar cu cele mai perfecționate tunuri Creuzot cu tir repede. Comanda Bulgariei este de 64 asemenea tunuri.

*

O telegramă din Ianina vestește, că între Albanezi și Turci s'a dat săptămâna trecută o luptă. Mulțimea a atacat pe gendarmi cu focuri de pușcă, rănind grav pe comandantul lor. Revoltanții s'au pus mâna pe palat și revolta ia din ce în ce proporții tot mai mari. S'au trimis ajutoare de soldați. Se spune, că telegraful a fost tăiat și insurgenții au eliberat pe prizonieri.

«Daily Chronicle» confirmă știrea, că Anglia, Austria și Rusia au adresat Turciei o notă diplomatică, în care-i declară, că continuarea tulburărilor din Albania și Macedonia ar da loc la complicațiuni. Turcia a răspuns, că starea aceasta se datorește intrigilor Bulgariei și a cerut puterilor, ca să useze de influența lor asupra Bulgariei.

Din Fiume.

De primar al Fiumei a fost ales, la 22 n. l. c. Dr. *Francisc Vio*, fost ajutor de primar, ear în locul lui a fost ales Dr. *Andrea Bellen*.

FOIȚĂ

Eu sunt soldat.

Eu sunt soldat.

Din vechiu, din neamul românesc,
Din moși-strămoși Români,
Frumoasă țeară ni-s'a dat;
Și eu s'o apăr datoresc
De ori-ce lifte și păgâni,
Căci sunt soldat.

Eu sunt soldat.

Din vechiu strămoși neclintit,
Din tată 'n fiu și rînd pe rînd
Pămîntul nostru-au apărat
Și lui vieața și-au jertfit.
Eu lui jertfesc și traiu și gând
Căci sunt soldat.

Eu sunt soldat.

Din vechiu strămoși din nevoi
Și din restriști cu vieața lor
O țară mândră ne-au păstrat,
Nu pentru ei, ci pentru noi.
Eu sunt al țerii-apărător.
Căci sunt soldat.

Dr. *Vio* primind postul la care a fost ales, a ținut un discurs, în care a declarat, că programul său politic este: *Fiume autonom și italian se fie împreună cu Ungaria prin legăturile cele mai strînse.*

Răsboiul.

Zilele din urmă puține vești au străbătut în lume de pe câmpul de luptă. Ici-colo câte o mică ciocnire. Se crede că trupele bune se pregătesc pe ascuns de un nou atac vehement.

DE TOT FELUL

Petele de vâpseală de pe gămuri se curăță ușor cu un petec de flanel muiat într-o soluțiune ferbinte de sodă.

*

Cum să se scoată rugina din oțel? Pentru-ca să se scoată rugina din oțel, se moaie obiectul care este ruginit într-o soluțiune puternică de cianid de potaș în apă în decurs de câteva minute, până când rugina se ia de pe obiect. După aceea se scoate și se curăță cu un fel de unsoare compusă din cianid de potaș, săpun și apă. Diferite unelte se pot apăra de ruginire, dacă se moaie în ulei de in ferbinte și se lasă să se usuce. Varul de copal încă are proprietatea să oprească ruginirea. Obiecte de fier și de oțel se pot apăra și în următorul mod, de ruginire. Să se dissolve o linguriță de camfor într'un funt de slănină, se curăță spuma și se amestecă atâta grafit, până când primește culoarea ferului. Ori și ce mașină se poate freca cu acest preparat, care se lasă ud în decurs de 24 ore și pe urmă se curăță cu un petec de in. Obiec-

Eu sunt soldat.

Precum strămoșii din trecut

În scut schimbat-au pieptul lor

Și nouă țeara ne-au lăsat;

Așa eu pieptul mi-l pun scut

Și las la cei din viitor,

Căci sunt soldat.

Th. D. Speranția.

Dor de ducă.

(Urmare și fine).

Dela un timp se săturase Cârțan de domni și de saloane și-l apucă dorul de Traian, de cerul cu stelele. Când nu băgă nimeni de samă, se străcură pe ușe și nu se opri decât pe pedestalul columnei. Aici îl fură somnul și adormi. Pe când era legănat de visurile cele mai frumoase, fu deșteptat de un paznic, care l-a dus la secție, soțotindu-l neșun.

Intrebat fiind de ce n'a rămas la ospet, el a răspuns scurt: «Mai întâiu taica și apoi frații!»

tele vor rămânea curate în decurs de multe luni, când se poate reînoi această procedură.

*

Creditul oamenilor săraci. Statistica ne arată, că în țeara noastră sunt 107 casse de împrumut pe zăloage, cari anual trag după un florin 72 fileri interese. Circulațiunea anuală a acestor casse de zălogire se urcă la suma de 5 milioane coroane. Cele mai mici procente sunt de 18 la sută; interese mai puține pretinde numai statul, care dă în cele două casse de zălogire aflătoare în Budapesta cu 9 procente și interesele le încasază pe urmă. Ministrul de comerț voește a regula în toată țeara afacerea casselor de împrumut pe zăloage, cugetând că prin aceasta va putea scăpa sărăcimea din ghiarele gheșefarilor.

*

Vînzătorii în zilele de țîrg de săptămână, conform unui ordin al ministrului de comerț, se înșt înțează, că cei din capitală pot vinde ce voesc, dacă aceasta nu va fi interzisă prin o altă lege sau regulament; aceia, cari nu sunt din capitală, întrucât regulamentul compus pe baza art. de lege XVIII din anul 1837 nu amintește nimic, sunt opriți a vinde și cel mai mic lucru.

Medicul casei.

Pojarul. Sunt puține boale cari s'au aibe numiri așa de multe și s'au aibe un mers așa ciudat ca pojarul. Pojarul prin sine însuși nu este primejdios, însă câte-odată dă prin unele forme grele, sub care se poate arăta și prin complicațiunile la care poate da naștere. Pojarul este o boală molipsitoare cu ferbințală, însoțită de guturaiu, lăcrimare, durere de gât, tusă și eșirea pe trup a

În ziua aceea fu Cârțan părtașul unei bucurii nespuse. Marchizul Pando fi i-a dat un dar frumos: o fotografie mare a columnei lui Traian.

Cum se văzu Cârțan cu fotografia în mână, nu m'i avu astempăr, îl muncia dorul s'o arate țeranilor din satul lui.

Și într'o bună dimineată plecă din Roma, fără să-și ia rămas bun dela nimeni, subsuoară cu sulul de hârtie, mare și el mai cât o columnă.

*

Dacă vrei să vezi pe Cârțan necăjit, vorbește-i de gendarmi.

«Aia-s mai tâlhari decât tâlharii, dle, că hoțu fură până când e flămînd, dar jandaru fură vieți de oameni!»

Și are dreptate Cârțan să fie înrît pe ei.

Cum mergea el cu sulul subsuoară prin pulberea drumului de țeară, măsurând nerăbdător cu ochii depărtarea până la turnul bisericii din Streja-Cârțișoara, care mija în

unor pete mici roșii rotunde, puțin ridicate deasupra pielii și cari se asemănă cu pișcăturile de purece, cari sub apăsarea degetului se ascund pentru a se ivi de nou după ridicarea lui. Semnele acestei boale se deosebesc după cele 4 perioade ale ei. Pojarul ține 14 zile și așa cum l-am arătat până aci nu este primejdios. Dar se întâmplă adeseori, că mersul lui se încurcă și într'un minut ne pomenim că eșirea petelor se oprește și copilul moare, uneori petele nu se arată de loc, alteori se ivesc pete negre, cari nu se ascund sub apăsarea degetului și în casurile cele mai rele bolnavul are vărsături de sânge și curgere de sânge din nas, ba uneori se udă cu sânge. La tot cazul trebuie consultat și cerut ajutorul medicului la arătarea semnelor de mai sus. Pojarul mai poate da naștere și la multe alte boale și complicațiuni. Tratamentul acestei boale se asemănă cu al vărsatului, despre care am scris într'unul din numerii trecuți.

Brânca sau orbalțul. Una din boalele cele mai cunoscute la poporul nostru este orbalțul, care se numește de învățați *erisipel*. Această boală de multe-ori aduce moarte, mai ales la bețiivi, la oameni bolnăvicioși, la copii mici și la bătrâni. Adeseori se ivește în jurul rănilor de ori ce soi, Umezala și căldura umedă înlesnește ivirea lui și lunile cele mai priincioase sunt Februarie, Martie și Maiu. Ca toate boalele molipsitoare, orbalțul își are microbul lui și locul de plăcere al lui este pielea

depărtări — eată că răsar ca din pământ doi jandarmi și-i iau cu de-a silă sulul, pentru care a călătorit el până la Roma.

Nedumerit, Cârțan a rămas locului și când vedea cum cei doi împănați se perdeau cu columna lui în negura de colb, era cât p'aci să-l podidească plânsul de durere și necaz.

Dar deodată se îndreptă.

«Dacă i așa, ias!»

Și înfundându-și căciula pe frunte, făcu calea întoarsă și porni cu pas virtos — la Viena.

Trei săptămâni de-arîndul, se ivia Cârțan zi de zi în sala de așteptare a împăratului. L-au dudit, l-au îmbrâncit, l-au închis, dar totul a fost zadarnic. Cu îndărătnicia unui scos din fire se ivia erăși în fiecare zi în sala de așteptare, drept și nemișcat ca o statuă. Căci el a fost trei ani de zile cătără împărătească și știa că-i dreptul lui să ceară dela împărat să-l asculte.

Ear Cârțan din dreptul lui nu lăsa nimic.

capului și fața. Orbalțul este o boală cu ferbințală mare și care se arată în afară, prin niște pete mari roșii cu marginile ridicate puțin deasupra pielii dinprejur. La început bolnavul se simte rău, îi este frig, apoi este cuprins de-o căldură mare. Are durere de cap, sete mare, lipsă de apetit, vărsături și uneori și aiurare. După 2 ori 3 zile se arată o pată mare roșie, formată pe pielea aprinsă bursumflată. Aceasta pată se întinde din ce în ce mai mult și produce înțepături și durere mare. După 4—5 zile pata se vestejește, se scămosează și cade sub formă de pelițe late.

Când orbalțul are o formă grea, dacă nu se cere sfatul medicului, poate aduce cu sine și moartea. *Tratamentul.* Vom ținea bolnavul într'o odaie curată și aerisată, odichna și liniștea sunt lucrurile de căpetenie în căutarea acestei boale. Vom lua dela apotecă globule cari conțin canfor și acestea prăfuite se vor risipi pe locul cu orbalțu și deasupra se va pune un rând sau pală de vată. Această prăfuire se va face de 2—3 ori în 24 oare. Drept mâncare îi vom da puțin lapte cald și zamă de carne.

Advocatul poporului.

Pentru faptele copiilor comise cu privire la primejduirea comunicațiunii trenului, sunt responsabili părinții, rudeniile, tutorii, cu un cuvânt îngrijitorii acclora. Așadar dacă copiii mai mici de 12 ani pun pietri pe șinele trenului, ori fac stricăciuni barierele (rampe) ori aruncă cu pietri după tîen, pentru această faptă a lor părinții, res-

La urmă au trebuit să-i îngăduie să dea jalbă la Măria Sa, că jandarii i-au hrăpit co umna.

*

De atunci Cârțan a cutreerat pământul, străbătându-l dela Ierusalim până la Paris. Mulți îl cred un zănat c, un perde-vară fără nici un rost.

Dar se înșală.

Cârțan e om cu minte multă și cu multă inimă. Când în sufletul lui de cioban se răscolește dorul de a pleca să vază lume, el aștepta numai ca să înmugurească pomii și o pornește cu pași domoli să nu ostenească și cu ochii deschiși ca să vadă.

Și apoi ce vede, a văzut.

(„Sămănătorul”)

Sextil Pușcariu.

Trei studenți se întâlniră cu un ovreu, și toți trei se hotărîră să păcălească pe ovreu. Unul din ei îi zise ovreului: «Bună dimineața, tată Avrame; cel de al doilea îi zise: «Bună dimineața, tată Isac», și cel de al

pective îngrijitorii acclora se pedepsesc cu pedeapsă în bani. Ordinul acesta e a se publica în comunele învecinate cu calea ferată barem de două-ori pe an, și trebuie îngrijit de copii, ca aceia să nu facă atare fărădelegi, cari ușor pot primejdui circulațiunea trenului și cari îi pot aduce și pe ei respective părinții ori îngrijitorii lor în mare primejdie. (Ord. min. de interne nr. 51201 din 21 Oct. 1887).

*

Deobligații la plățirea banilor pentru miliție sunt datori a se insinua respective a raporta antistiei comunale despre starea aceasta a lor încă în Februarie. In contra aruncului făcut pentru acesti bani de miliție se poate recura dela publicarea listei în termen de 15 zile prin comitetul administrativ la ministrul de finanțe. La cas de moarte părinții, tutorii ori văduva respectivului sunt datori în termen de 30 de zile a înștiința casul antistiei comunale, pentru a li-se extrada un atestat de moarte liber de timbru. (Art. de lege XXVII § 13, 14 și 16. Ord. min. de finanțe nr. 79316 din a. 1880).

*

Despre casul de moarte visitătorul de morți îndată face cunoscut antistiei comunale. In urma acestei arătări notarul comunal pregătește casul de moarte (documentul), primește testamentul care îl aclude la acesta. La cas dacă erezii ar denega extradarea testamentului, sau dacă acesta e depus la oare-care diregătorie, aceasta și-o notifică. Dacă este numai testament verbal, erezii să pretindă a se înscrie numele martorilor în casul de moarte. Acela care păstrează testamentul erezilor e dator a-l extrada sau notarului sau judecătoriei cercuale; cine însă a fost martor la testamentul verbal, asemenea să se insinue ori la notarul ori la judecătoria cercuală. (Art. de lege XVI § 9, 10 și 25 din a. 1894).

treilea zise: «Bună dimineața, tată Iacobe». Ovreurul se gândi puțin și le zise: «Eu nu sunt nici Avram, nici Isac, nici Iacob. Eu sunt Saul, fiul lui Kys, care a plecat să-și caute măgarii, și iată că i-am aflat.»

*

Un preot certa pe un țeran, pentru-că nu mergea la biserică.

— Cetești câte-odată în biblie, întreabă preotul.

— Nu cetesc!

— Bravo, nici nu vei mai fi știind cine te-a creat?

— Nu știu!

— Prostule, vezi dacă voiu întreba pe băiatul acesta, de sigur va ști.

— El poate să știe, că nu este de atâta vreme pe pământ, dar eu sunt mai de mult și mi-am uitat de-atunci.

Mijloace contra influențelor stricăcioase ale timpurilor.

(Urmare.)

(Retipărirea interzisă.)

Un strat prea gros de zăpadă încă poate deveni vătămător sămănăturilor.

Deși el scutește pământul de schimbări de temperatură și îl prevede cu umezeala trebuincioasă, totuși strică prin aceea, că împiedică aerul și lumina de a străbate la plante. Și mai vătămător devine acest strat când s'a topit la suprafață și a înghețat.

În acest cas se obicinuește ase sparge coaja înghețată cu ajutorul plugurilor sau dacă ea este mai subțire se trece peste ea cu oi sau vite mari cornute (boi sau vaci) cari sparg cu picioarele.

O pagubă și mai însemnată poate produce zăpada când cade pe pământul încă neînghețat. În acest cas plantele putrezesc cu atât mai ușor, cu cât ele sunt mai înfrățite.

Mai poate strica un strat gros de zăpadă dacă se topește prea repede și dacă apa nu are scurgere și rămâne la suprafață pe sămănătură.

Ca să prevenim acest neajuns ce s'ar putea ivi vom îngriji de timpuriu ca pământul când se seamănă să fie provăzut cu *brazde pentru scurgerea apelor* și care vor avea totdeauna o înclinare potrivită.

Cele mai multe stricăciuni ne cauzează *înghețările de toamnă și primăvară*.

Contra lor adăpostim plantele, cu deosebire cele mai prețioase adunând pământ în jurul lor, acoperindu-le chiar de tot.

Un timp prea ploios împiedică adeseori executarea lucrărilor agricole și devine foarte vătămător plantelor în timpul fecundației și a recoltei.

Ploi torențiale și grindină pot distruge întreaga recoltă.

Un timp uscat întârzie sau împiedică chiar germinarea (încolțirea) seminței.

După perioada în care se află planta în vegetațiunea ei, seceta va influența în mod diferit asupra lor.

Ea nu va strica când boabele grăunțelor au ajuns deja așa departe, încât conținutul lor începe a se învertoșa.

Plantele care în tinereța lor au primit multă umezeală și mai târziu suferă de secetă, nu vor produce grăunțe multe. Invers plantele ce au suferit de secetă la început și apoi se ivește un timp ploios înainte de înflorire vor desvolta grăunțe multe și bune, pe când paiul rămâne scurt.

În anii de tot secetoși grânele nu se desvoltă nici în paiu nici în grăunțe.

Ca mijloace directe contra secetei avem irigațiunile (udările), ele însă nu se pot aplica în tot locul. Ca mijloace indirecte pentru a conserva umezeala în pământ argilos îl vom tăvălugi, iar cel nisipos îl vom grăpa cât se poate de superficial (pe deasupra). Un sol arabil adânc deasemenea va conserva umezeala mai bine precum și acela care este îngrășat cu bălegar.

Afară de ger, zăpadă prea mare, ploi torențiale și secetă, poate strica sămănăturile noastre și un *vânt prea mare*.

Cu deosebire strică vântul acele plante care le cultivăm pentru foile lor precum este d. e. tutunul; ele fiind rupte nu se mai pot întrebuința.

La alte plante, cum d. e. la porumb încă poate rupe sau suci frunzele și chiar smulge plantele tinere din pământ dacă se găsesc pe un pământ mai nisipos și uscat.

În ultimul caz putem să ne ajutăm tăvălugind sămănătura. Mijlocul cel mai eficace contra vânturilor violente sunt numai gardurile vii înalte și plantațiuni de pomi care le facem în părțile de unde se ivesc astfel de vânturi.

La unele sămănături cu deosebire la grâne observăm de multeori un fenomen care se numește *versarea* sau *culcarea* lor. Plantele nu rămân în picioare ci se culcă, din care cauză se întrerupe și desvoltarea lor și nu produc grăunțe decât într'o cantitate foarte restrânsă. Această culcare se ivește mai cu seamă într'un pământ prea tare guoît și când se bucură de o vegetațiune foarte îmbelșugată.

Nu este încă pe deplin constatat care anume este cauza care face ca paiul să devie atât de slab, încât să nu poată suporta greutatea sa proprie și se culcă.

În tot cazul această culcare provine și din lipsa de lumină care împiedică desvoltarea viguroasă a paiului prelungindu-l prea tare

La o sămănătură în rânduri holdele nu se vor culca așa des din cauză că lumina poate străbate printre rânduri. Dacă sămănăturile de toamnă sunt prea desvoltate, încât putem avea teamă că se vor culca, în vara viitoare le vom cosi însă foarte superficial sau, cea-ce este mai bine, vom paște sămănătura prin oi, trecând cu ele repede peste ea. Prin această procedură întârziem vegetațiunea plantelor. Ruperea unor părți din plante pentru a procura mai multă lumină și aer restului rămas cu scop de a-se coace mai repede, încă se folosește câte-odată.

Astfel pentru a grăbi coacerea porumbului (știuleților) este obiceiul a tăia vârfurile (spicul) după terminarea fructificațiunei; la tutun rupem floarea și ramurile laterale, ca foile rămase să se coacă mai bine.

Mijloace contra stării nefavorabile a pământului.

Un pământ mărunt și cu deosebire măruos adeseori se acopere după o ploae mai repede cu o *scoarță* (coaje) care împiedică intrarea apei și a aerului în pământ.

Scoarța aceasta devine cu deosebire stricăcioasă dacă se formează imediat după sămănătură, de oare-ce împiedică mult tinerele plante a se ivi la suprafață.

În astfel de cazuri grăpăm sau tăvălugim cu deosebire cu tăvălugul inelat sau spinos sămănătura.

Prin această procedură se sparge coaja și inlesnește ivirea plantelor la suprafață.

La multe plante întrebuințăm în cursul vegetațiunei lor o mărunțire a pământului numită *prășit* sau *săpat*. Ea are de scop a înlesni intrarea apei, a aerului și a căldurei în pământ și a stărpi buruenile. Deasemenea prin prășit, dacă deși nu stărpim toate insectele vătămătoare culturilor noastre, totuși speriem și alungăm multe din ele.

(Va urma).

„ARDELEANA“

Înfloritorul institut de credit și economii în Orăștie, și-a ținut a 16-a adunare generală ordinară, Joi în 27 n. l. c., sub prezidenția înțeleptului și vrednicului ei președinte, dl *Dr. Ioan Mihu*, care dela înființare și până de prezent a fost cel mai aprig conducător și promovător al intereselor ei. Adunarea a decurs în ordine exemplară și atât de liniștit, cum demult nu s'a mai ținut la acest institut. Increderea acționarilor față de conducătorii institutului s'a manifestat de astă-dată atât de mult, încât fără de nici o discuție au primit Raportul Direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, precum și Bilanțul și proiectul de împărțire a profitului curat de cor. 77.119 91, prezentat de direcțiune, dându-le absolutul. Dovadă despre increderea acționarilor față de membrii Direcțiunii este și faptul, că membrii *Iosif de Orbonaș*, *Aurel P. Barcianu* și *Ioan I. Vulcu* au fost realeși pe un period de 3 ani, cu totalitatea voturilor date. Putem fi mândri de astfel de institute românești, în jurul cărora sunt grupați bărbați de talia celor dela «Ardeleana» și dorim să dea D-zeu, ca multe institute să aibă astfel de adunări și rezultate, precum le-a avut institutul „Ardeleana“.

DIVERSE

Lucrările pregătitoare cu privire la sămănarea cerealelor de primăvară, îndată după-ce pământul s'a sbicit încâtva, le putem începe. Dacă pământul e bine arat de cu toamna, foarte ușor putem îndeplini acest lucru cu acoperitorul de semințe. Avantajele acestei unelte economice sunt, că sămănța cade la o adâncime potrivită, lucrul se îndeplinește mai iute și pământul nefiind scormonit, nu evaporază umezala din el așa iute, care e foarte de lipsă la încolțirea sămănței. Această procedură e recomandabilă la locurile humoase.

Sămănăturile de toamnă, unde pământul e cleios și îndesat și cari de umezala iernei a prins o coajă tare pe deasupra, trebuie să grăpate săvârșind prin aceasta un lucru de mare folos, deschizând așa zicând calea a rului și căldurii pentru a putea străbate la rădăcină, din care cauză sămănăturile otăvesc, se fac mai tari în paiu și mai mari la spice.

Sămănăturile, al căror pământ e uscat, humos, și care pământ prin influența gerului s'a ușurat (devenit pufăios) se îndeasă cu tăvălugul, pentru-ca rădăcinile sămănăturilor să fie scutite de vânturile reci, cari ar mai putea urma.

Indată-ce pământul s'a desghețat și s'a sbicit bine, putem începe la desgroparea viilor, îngrijind însă ca mugurii să nu se veteine. Dacă vițele tinere sunt sănătoase și mugurii au iernat destul de bine, putem tăia surceii pentru sădit.

La cas că viile n'au fost tăiate de cu toamnă, să nu ne grăbim cu îndeplinirea acestui lucru, deoarece prin tăiere mugurii dau mai tare și din proveniența unor înghețuri târzii, acest lucru încă nu se poate acum de grabă săvârși, căci ar fi numai spre dauna noastră.

Lucrul zilnic în grădina de pomi este curățirea, retezarea și formarea coroanei, precum și nobilitarea sau altoirea. Dacă omidele nu s'au curățit cel mult la începutul acestei iuni, la tot casul trebuie să se isprăvească lucrul cu ele, căci la cas contrar deșteptându-se de căldura soarelui și nefiind frunze deajuns, vor face mari stricăciuni în flori.

Dacă agrișii și strugurii nu s'au resădit încă, să se îndeplinească; pentru prăsirea surceilor prin butași dela gutăi acum e timpul. Smochinii, dacă nu mai e temere de înghețuri, se pot descoperi de învălișul de iarnă și se pot curăți și reteza.

Oțet bun și ieftin din miere. Se pune 1 chlgr. de miere în 14—20 litri de apă caldă, în care punem 5—6 bucăți de mere acre ori aluătel de pâne. Vasul se pune la loc cald, vara la soare și se astupă cu o pânză rară. Când s'a limpezit, se pune în glăji.

NOUȚĂȚI

Iubileul Episcopului Pavel. Din incidentul iubileului Exc. Sale Episcopului *Pavel*, Maiestatea Sa i-a adresat următoarea grațiatie telegrafică:

«La aniversarea de 50 de ani ai proției Te felicit și doresc, ca pronia dnmnezăască să Te fie mulți ani spre binele bisericii și al patriei».

Totodată Maiestatea Sa i-a conferit ordul Coroana de fer.

Cu începutul anului școlar 1902/3 (21 Sept.) se vor suscepe în cursul I al școlii de cadeți ces. și reg. de infanterie din Sibiiu 40 aspiranți, resp. în urma unei depărtări unii și în cursul II și III.

Pentru susceperă în cursul I se recere absolvarea alor 4 clase a unei școlii reale, gimn. sau a clasei a IV. a unei școlii civile ungurească. Taxa de întreținere e conformă condițiunilor părinților: 300, 160 și 24 cor. pe un an. Celelalte condițiuni și determinări despre conciparea petițiunilor se cuprind în «Condițiunile de primire la intrarea în școlile de cadeți ces. și reg.» (Se poate procura la cea mai aproape școală de cadeți, sau în limba română la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiiu, pentru prețul de 40 bani și porto postal).

Petițiunile de susceperă sunt a se trimite cel mult până în 15 August 1902, dar la nici un cas înainte de primirea testimoniuului școlar anual 1901/2.

Séracii Londrei și încoronarea. Regele Eduard al VII-lea și-a exprimat dorința, ca cu ocazia încoronării sale să fie ospetați 5 sute de mii de séraci din Londra. Cheltuielile necesare pentru aceasta se ridică la 30 mii funți sterlingi.

Studenti ruși impușcați. «Daily Express» dă știrea, că la Moscva ar fi fost impușcați 15 studenți și 1000 lucrători au fost trimiși în mănecile din Siberia.

Cetate romană. «Universul» din București scrie, că în comunele *Cetate* și *Dârvari* din județul Dolj, s'au descoperit urmele unei cetăți romane. Țeranii din împrejurimi, din cele mai depărtate timpuri, au numit șanțurile unde s'a descoperit acea cetate, de cetățue. Vrednic de remarcat este, că această cetate se află lângă cătunul numit „Castrele lui Traian“ și în același timp lângă marele vad numit „Vadul lui Traian“.

Un student orb. La universitatea din Wandsbek, un student orb a depus zilele trecute matura. Studentul orb se chiamă Priess. După-ce a terminat clasele primare a intrat ucenic la o fabrică, unde în curând și-a pierdut vederea. A fost dus la institutul de orbi din Hamburg, unde a învățat cu multă sîrguință, așa încât i-a succedat acum să facă matura. Priess se va înscrie la filosofie voind să se facă profesor.

Principesa Maria de Wied, mama Reginei României, a încetat din viață, în etate de 77 ani. Curtea regală română a luat doliu.

Tisza Kálmán, fostul prim-ministru, a încetat din viață Duminecă dimineața în palatul seu din Budapesta. El fusese bolnav de mai multe luni. Avusese influență, și așa slăbit, mai căpătase și o aprindere de plămâni și de intestine. Implinise vârsta de 72 de ani.

Beția la copii. Despre copiii, cari cercetază kisdedóv-ul din Mezőberény se scrie, că vin la școală totdeauna beți tun. În comună a fost un cules foarte bun de vii și părinții nu mai dau copiilor apă de beut, ci numai vin. Acestia povestesc, că părinții lor le dau acasă câte 4—5 păhare de vin în fiecare zi. La școală își aduc gustare pâne mutată în rachiu.

Omor. În apropiere de S-Ivan (comit. Bistrița-Năsăud) a fost aflat sub o cruce un țeran român din comuna aceasta. S'a constatat, că el a fost ucis cu un topor de unul care trăia în nelegiuire cu nevasta celui omorît.

— **O mamă, care își arde copilul.**
Caltă de brutar Max Weigelt din Viena a făcut arătare la poliție, că amanta sa Maria Iursa, care este servitoare la o familie din acel oraș, a născut un copil sănătos și l'a aruncat în ziua nasterii în cuptor, unde a ars. Numai decât s'a dus o comisie la fața locului și a găsit adevărate cele arătate de Weigelt, însăși fata a mărturisit, că și-a ars copilul, ea afirmă însă, că a fost mort și ca se-și ascundă rușinea, l'a aruncat în cuptor. — Maria Iursa este fiica unui lăcătuș bogat din Favoriten. Ea era de moravuri cam ușoare, întreținea dragoste, ba cu unul, ba cu altul, până ce părinții au isgonit-o din familie și acum își câștigă pâinea cu serviciul. Maria Iursa a fost arestată și în curând își va ispăși purtarea nesocotită cu o grea pedeapsă.

— **Tipografia „Minerva” și-a strămutat localul, în Piața-mare Nr. 2.**

Cursul pieții din Budapesta

— în 27 Martie 1902 n. —

	per 50 kgr.	
Grâu	cor. 9.15	până la 9.25
Săcară	7.45	7.55
Cucuruz	5.10	5.20
Ovės	7.50	7.75
Fasole	—	—
Mazăre	—	—
Fân	—	—
Mohor	—	—
Hirișcă	—	—
Unsoare	56.50	56.—
Slănină	46.—	47.—
Linte	—	—
Câneapă	—	—
Trifoiu	65.—	70.—
Lucernă	48.—	53.—

Calindariul săptămânii vechi și nou.

Dum. a 3 a postului, Ev. Marcu, c. 8, g. 2, v. 10.

Dum.	17 C. Păr. Alexe	30 † Sf. P.
Luni	18 P. Kiril Ierus.	31 † L. P.
Marți	19 M. Hrisano și Dar.	1 April
Merc.	20 C. păr. cei uciși	2 Francisc
Joi	21 Mărt. Iacob Episcop	3 Cristian
Vineri	22 C. Păr. Vasilie	4 Ambrosius
Sâmb.	23 C. Muc. Nikon	5 Vințențius

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 31—6 April n.

31. Cojocna.	5. Beclean. Hida.
1 April. Basna.	Hunedoara.
Marcod. Ocna.	Vurmloc.
Petriș.	6. Birchiș. Ilia.
2. Bozovici. Cernatul	Lă. ușul-român.
de jos. Poiana-săr.	Mehadia. Sebeșul-
Zam.	săsesc. Viștea-de-
3. Cacova.	jos.

Intrebări și răspunsuri.

Dlul N. P. în Gales. Pentru Orăștie nu e loc, dacă ai dorință vei putea fi primit la Căstău. p. u. Szászváros. Te pune în conțelegere cu cassarul acelei Reuniuni de înmormântare, George Daniil. înv.

Abon. nr. 446. Cele trimise nu se pot publica decât ca inserțiune, cu taxă. Te rugăm deci a ne răspunde se-l publicăm ori nu.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Ioan Fleșeriu.**

„Ardeleana”

institut de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie (Szászváros) în casele proprii.

— **Fondată la anul 1885.** —

Capital social: 500.000 cor. Fonduri: 350.000 coroane.

Starea Depunerilor: peste 2,000.000 cor.

Se primesc: Depuneri spre fructificare, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5½% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

— Darea de venit după interese o solveste institutul separat. —

Depuneri și ridicări făcute prin postă se efectuesc cu reîntoarcerea postei.

1— (45)

Dirrecțiunea.

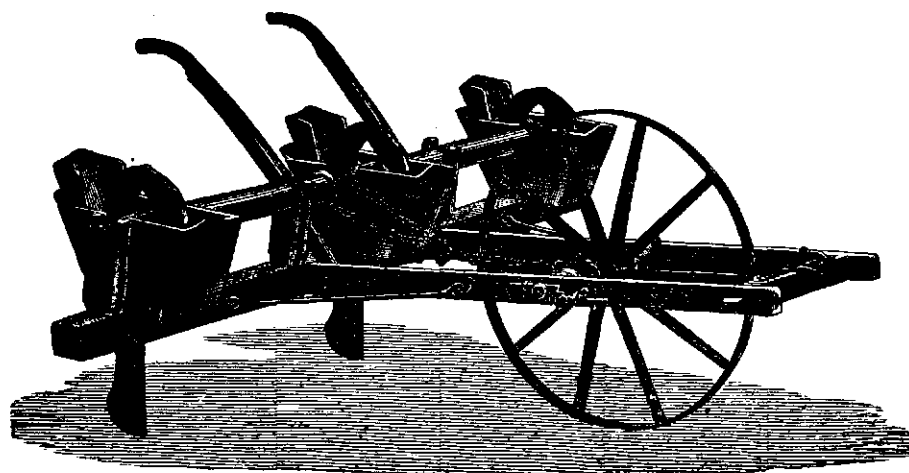
Pentru P. I. Economii!

Recomand

pentru sămănaturile de primăvară

cele mai bune

și de mine introduse în țară cu bun succes

Mașini de sămănat cucuruz și napi
cu 2, 3 și 5 rînduri.

Afară de acestea recomand tele mai practice mașini de sămănat trifoiu și lucernă, cu cari sămănând în șire deopotrivă, cruți foarte multă sēmēnță.

Andrieu Rieger

prima fabrică ardeleană de mașini agricole
și turnătorie de fer în Sibiu.

(46) 1—5

224—1902. kir. véghr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alólirótt kir. bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1902. V. 65. sz. végzése folytán, Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt, „Ardeleana” pénz és hitelintézet részvénytársaságnak Bota Ion lui Gligor felkenyéri és társai elleni 140 kor. tőke, ennek 1900. évi 20/IX-től járó 6% kamatai, 48 kor. 44 fil. ediggi és 3 kor. 40 fil. ezuttali árverés kitűzetési költségek erejéig kielégítésként lefoglalt és 610 koronára becsült ökrök és szekérből álló ingóságok birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1902. évi V. 65/2 sz. végzése folytán a helyszínen vagyis Felkenyéren adósok lakásán leendő eszközzésére határidőül kitűzetik 1902. évi április hó 9-ik napjának délelőtti 8 órája, a midőn is a fentti ingóságok esetleg becsáron alól is, azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni.

Kelt Szászvároson 1902. évi mártius hó 22-én.

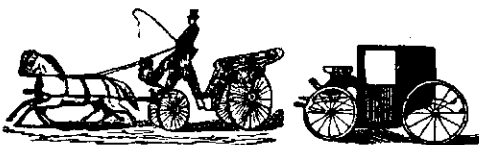
Rácz Árpád,
kir. bir. végr.

(48) 1—1

Kapranozai Mátyás

in Orăștie (Drumul țerii)

Stabiliment pentru fabricarea de trăsuri
caré și recușite economice,

prinește tot felul de reparaturi ce taie
in bransa aceasta, precum și trăsuri
vechi in schimb pentru cele noue.

2— Prețuri moderate. (39)

Lucru solid și durabil pe lângă garanță.

225—1902. kir. véghr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alólirótt kir. bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1902. V. 69. sz. végzése folytán, Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana”, pénz és hitelintézet részvénytársaságnak, özv. Dragotzel Anna lui Gligor és társai felkenyéri lakosok elleni 250 kor. tőke, ennek 1900. évi 30/IX-től járó 6% kamatai, 50 kor. 63 fil. ediggi és 3 kor. 20 fil. ezuttali árverés kitűzetési költségek erejéig kielégítésként lefoglalt és 630 koronára becsült ló, ökrök és tehénből álló ingóságok birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1902. évi V. 69/2 sz. végzése folytán a helyszínen vagyis Felkenyéren adósok lakásán leendő eszközzésére határidőül kitűzetik 1902. évi április hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája a midőn is a

fennti ingóságok esetleg becsáron alól is, azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi márczius hó 22-én.

Rácz Árpád,
kir. bir. végr.

1—1 (47)

Cel mai mare deposit de ciasornice în
Transilvania

2—52 la (40)

Iulius Erős

in Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3
(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvacururi de aur și argint, podoabe bisericesti etc.

Toate obiectele bine și frumos lucrata, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

(49) In Librăria lui W. Krafft în Sibiu se află: 1—5

- Albani N.*, Prăsirea pomilor 60 fil.
Aluașu, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor cor. 1—
Aluașu, Articolu de lege XXII. din 1886 „despre comune” cu explicațiuni 80 fil. Ordonanțe ministeriale pentru introducerea legii comunale 10 fil.
Aluașu, Articolu de lege XXI și XXIII din 1886 „despre jurisdicțiuni” și „despre procedura disciplinară în contra funcționarilor administr.” 50 fil.
Barcianu C. P., Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile 30 fil.
Barcianu C. P., Economia porcilor, oilor și caprelor 30 fil.
Barcianu S. P., Dicționar român-germân leg. cor. 760, broș. cor. 6.
Barcianu S. P., Dicționar germân-român leg. cor. 940, broș. cor. 760.
Borgovan, Ionel, educațiunea unui bun copil coroane 2—.
Brote Dr. A., Insoțirile de credit după Raiffeisen cor. 160.
Brote Dr. A., Ținerea vitelor 24 fil.
” Trifoiul 24 fil.
Buchner Dr., Cartea despre vieța lungă. Invățătura despre durata și conservarea vieței cor. 5—.
Comșa D., Pomăritul cu deosebită privire la grădina școlară cor. 2—.
Comșa D., Prăsirea pomilor 24 fil.
Coșbuc G., Povestea unei coroane de oțel, restatornicirea domniei românești și războiul nostru pentru neatărnare cor. 150.
Coșbuc G., Războiul nostru pentru neatărnare cor. 1—.
Costin I., Intemeierea băncilor rurale după sistemul Raiffeisen cor. 120.
Costin I., Manual de stupărit cor. 130.
Dopp E., Comasările, îndreptar practic în afaceri de ale comasării cu stricta observare a legilor și ordinaț. minister. mai nouă 80 fil.
Felix Dr., Manual elementar de igienă 50 fil.
” Filoxera viei și mijloacele de a o nimici, după Girand cor. 1—.
Felix Dr., Îndreptar practic în economia rurală compus de *Baciu I.* și alții cor. 140.

Biblioteca
„Bunul Econom”

A apărut Broșura Nr. 1.

Despre

Nutrețurile ierboase,
cositurile, prepararea fânului
și pășunile.

Această broșură conține îndrumări la
cultivarea: *Lucernei, Trifoiului, Mă-*
zărchei, Sparcetei, Lupinului și Mo-
horului, etc.

(29)

4—

Prețul unei broșuri 30 fileri.
(Pentru România 50 bani.)

Venzătorilor se dă rabat potrivit.

Se poate comanda dela

Administrațiunea

„Bunul Econom”

Orăștie — (Szászváros.)

- Kneipp*, Cura de apă, vindecarea boalelor și conservarea sănătății cor. 3—.
Maior Dr. G., Manual complet de agricultură rațională, pentru usul școalelor speciale și de consultat pentru agricultorii practici: Partea I. Agrolgia sau agricultura generală, 33 coale de tipar având 217 figuri intercalate în text. cor. 5—.
Partea II. Fitotechnia sau cultura specială a plantelor, dinmpreună cu fenașele și pășunile, 38 coale de tipar cu 202 figuri în text cor. 8—.
Partea III. Zootechnia sau cultura vitelor dimpreună cu nutrițiunea vitelor, industria lăptăriilor și cunoașterea lânii, preste 30 coale de tipar cu vro 200 fig. în text, diferite rase și specii de vite domestice, copiate după natură cor. 8—.
Partea IV. Economia rurală cu 35 fig. cor. 8—.
Miculescu Gr. T., Colectă de rețete din econ. industr. și comerț cor. 1—.
Munteanu, Legea veterinară și boalele lipicioase 80 fil.
Negrescu Dr. V. G., Despre friguri 75 fil.
Negrutiu I. F., Grădini de legume 50 fil.
” ” ” Stilistica practică pentru tot felul de epistole, petițiuni, acte și documente 80 fil.
Niemands, Instrucțiuni populare despre dăruț și drepturi cor. 120.
Niemands, Noua carte de bucate, conținând peste 2000 de rețete cor. 5—.
Pacățianu T. V., Cartea de aur sau luptele politice naționale, tomul I. broș. cor. 10— leg. 1160.
Severu A., Disertațiune economică despre bunăstarea fâinei 10 fil.
Sima Gr., Isvor de bunăstare sau mai multe sute de îndreptări și povețe din economia de casă cor. 1—
Simu R., Cartea stuparilor săteni 70 fil.
Stoica S., Higiena copilului 30 fil.
” ” Tractatul boalelor acute infectătoare 60 fil.
Vranceanu Dr., Spre ruină, carte contra beției cor. 1—.
Vuia D. G., Higiena poporală cor. 2—.

Semințe economice și pentru grădina mai bune și mai recomandabile nu se pot afla, decât de calitatea cărora de 28 de ani expedează **MAUTHNER ÖDÖN**, neguțătoria Curții reg. din **Budapesta**.

134—1902. végrh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1901. évi 3111 számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana” tak. és hitelintézet javára Lázár Árpád gura-dobrai lakos ellen 280 kor. s jár. erejéig 1902. évi január hó 21-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1200 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarha nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a m.-illyei kir. járásbíró-ság 1901. évi V. 134/4 sz. végzése folytán 280 kor. tökekövetelés, ennek 1899. évi július hó 12. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 84 kor. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Gura-Dobrán alperes lakásán leendő eszközzésére 1902. évi április hó 3. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron aul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Keit M.-illyen, 1902. évi márczius hó 5 napján.

1-1 (44)

Dobra László,
kir. bír. végrehajtó.

Se află de vânzare

(37) 4-

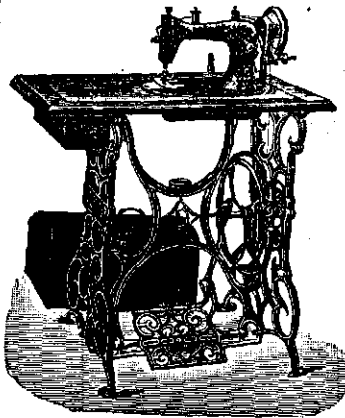
Cassă Wertheimiană

mare cu două uși nr. 8.

Prețul 250 floreni.

A se adresa la

Administrația „Bunul Econom”.

Recomand depositul meu, aproape cel mai mare de mașini de cusut, de feurite sisteme, tocmita mai ales pentru broderia de artă cu prețuri foarte moderate, și la dorință, pe lângă plătire în rate ușoare. Mașini vechi se primesc în schimb, ca plată pentru cele noue. (37) 2-

F. F. Widmann

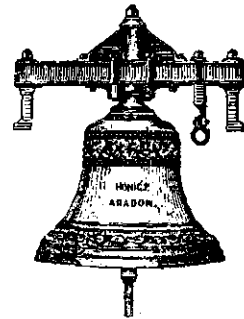
prăvălie de modă, postav, lingherie, pânză și diferiți articoli în Orăștie (Szászváros)

Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată cu motor de vapor, ARAD, Strada Rákóczy Nr. 11—28

S'a fondat la 1840

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plată re, recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., invenție proprie, cari au avantajul, că față cu ori-ce clopote, la turnarea unui și aceluiași clopote tară și cu sunet adânc, — se face o economie de 20—30%, la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot

invêti și postamentele de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepa și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să se c-ăfine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate invêti, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni, la dorință se trimit gratis. (15) 6-20

H. GRAEF

Librărie de cărți, note, hârtie și tot felul de recuizite de scris în Orăștie.

Își recomandă marele seu deposit de: Hârtie de cancelarie, epistole și tipar, Couverte, Cărți de contabilitate, de copiat și Notese, precum și tot felul de articli aparținători cancelariilor și școalelor.

Cassete elegante cu hârtie de epistole.

Bogat asortiment de Albumuri pentru poesii și fotografii, (cele mai potrivite cadouri.)

Portrete Fotografii mărite până la înălțimea naturală, „VICTORIA” lucrate artistic și elegant, cu prețuri moderate.

Prospecte la cerere stau la dispoziție.

Toate cărțile arătate, de ori unde și de ori-cine, precum și piesele musicale și de artă, se pot procura prin mine cu prețul lor original. (24) 4-

La cerere prelini-
nare gratuite!

PICTOR DE

La cerere prelini-
nare gratuite!

ICOANE BISERICESTI LAJOS JÄGER

(28)

4-20

in Orăștie (Szászváros)

Piața-mare Nr. 2, în casele unde se află Perceptoratul și Pretura.

Execută tot felul de reparaturi la altare.

Pregătește icoanele cele mai frumoase și eftine lucrate în uleu pe pânză.

O icoană costă: 2, 3, 4 și 5 fl. (După mărime.)

Portrete cu creon după fotografie, în mărime naturală, costă 2 fl.

Se aduce la cunoștința publică, că în

1— **HUNEDOARA** (PIAȚA-MARE) (45)

în casele domnului **EDUARD TOTH** s'a deschis o

TIPOGRAFIE bine arangiată, împreună cu o

LIBRĂRIE și cu un **DEPOSIT DE TIPĂRITURI** sub numele:

„IDEAL”

Institut tipografic în Hunedoara.

☆ Tipografia primește ori-ce fel de lucrare tipografică. ☆

➔ Serviciu **prompt**. ➔

Executare cu acurateță și ieftină.

„Minerva”

institut tipografic, societate pe acții în Orăștie

execută tot felul de tipărituri cu prețuri **foarte moderate**.

Comandele se efectuesc **prompt** și în timpul cel **mai scurt**.

„PANNONIA”

Restaurant și Cafenea

Orăștie, Piața mare Nr. 2.

In casele unde se află:

Pretura și Perceptoratul regesc.

Se oferă

mâncări gustoase și eftine.

Vinuri de tot felul curate și cu prețuri moderate.

➔ **Pelin veritabil** litra 50 er. ➔

Pentru trăsuri se află o curte mare și grajduri spațioase.

Serviciu prompt!

(21)

6-20